

ubuntu in tweevoud

Hans Lunsing

Wij brengen u dit keer maar liefst *twee* Ubuntu-distributies! Het zijn de nieuwste, in april uitgekomen versie 7.04, en een speciale variant daarvan, gericht op multimediatproductie: *Ubuntu Studio*.

Ubuntu Feisty Fawn

Al sinds zijn eerste verschijnen in 2004 is Ubuntu een van de populairste Linux-distributies. In de eerste SoftwareBus van dit jaar beschreef Henk van Andel zijn onverwacht goede ervaringen met versie 6.10, ook bekend als *Edgy Eft*, de opletende watersalamander, of kortweg *Edgy*. Henk was er zó enthousiast over, dat hij alle abonnees graag met Ubuntu wilde laten kennismaken. En zo verscheen Ubuntu Edgy bootable en installeerbaar op de GigaHits DVD 2007/1, die de SoftwareBus vergezelde.

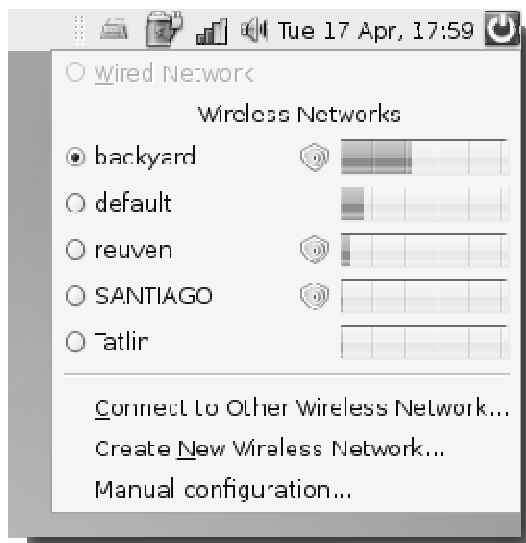
Inmiddels is de volgende versie 7.04 uit, bijgenaamd *Feisty Fawn*, het speelse reekalf, of kortweg Feisty. Mensen met Edgy op hun computer kunnen hem met de update-manager gemakkelijk naar Feisty bijwerken. Zo heb ik het ook gedaan, en dat werkte prima. Daarvoor is wel een breedbandverbinding nodig, want er moet heel wat worden gedownload. Voor de minder goed geëquipeer-

den en het handjevol DOSgg-leden dat nog niet op Ubuntu over is ;-), staat Feisty bootable en wel op de bijgaande GigaHits DVD, klaar om te worden geïnstalleerd.

Feisty verschilt niet erg veel van Edgy. Toch zijn er enkele belangrijke extra's en aanpassingen:

- *Automatische migratie van instellingen*: Tijdens installatie kan Ubuntu een aantal instellingen in Windows of een oudere versie van Ubuntu vinden en deze in de nieuwe Ubuntu importeren. Het gaat om de favorieten van Internet Explorer, bladwijzers van Firefox, achtergronden van het bureaublad, en AOL- en Yahoo IM-contacten. Als het echt werkt, is het natuurlijk erg handig voor overstappers. Helaas maken verscheidene recensies melding van het feit dat Windows-instellingen toch niet werden gevonden (Ubuntu-instellingen wel). Laten we hopen dat het u beter vergaat.
- *Multimedia codec wizard*: Deze wizard detecteert het formaat van de media die u probeert af te spelen en installeert via Toepassingen → Installeren/Verwijderen (van software) op verzoek zonodig de juiste codec.

- *Gerestricteerde driver manager*: Dit programma detecteert of fabrikanteigen hardware-drivers van nut kunnen zijn en installeert en laadt ze vervolgens op verzoek van de gebruiker. Daarbij kunt u denken aan drivers voor de videokaarten van NVidia en ATi. Er zijn weliswaar open-source-drivers voor die kaarten, maar deze bieden lang niet dezelfde functionaliteit als de drivers van de fabrikanten zelf.
- *Netwerkmanager*: maakt wisselen tussen bedrade en draadloze netwerken gemakkelijk, en beheert VPN-verbindingen. De netwerkmanager was ook al beschikbaar in Edgy, maar wordt in Feisty voor het eerst standaard geïnstalleerd. Bovendien is het beheer van statische verbindingen sterk verbeterd (network roaming!).

Afb.1: De netwerk manager

- *Installatie van software met beperkt copyright*: Het is gemakkelijker geworden om software met beperkt copyright te installeren, zoals MP3, Avi, Mpeg, TrueType, Java en Flash. Eén druk op de juiste knop in Installeren/Verwijderen is voldoende.

- *Hulpcentrum*: de systeemdocumentatie in de vorm van het hulpcentrum is helemaal nieuw opgezet en gemakkelijker in het gebruik.
- *Sneller booten*: Het booten van het systeem verloopt in veel gevallen, afhankelijk van de hardware, sneller.

Daarnaast is van alle software natuurlijk de nieuwste versie opgenomen: de nieuwste *Linux kernel 2.6.20*, versie 7.2 van het grafische systeem *x.org*, versie 2.18 van de desktop manager *Gnome*, en versie 2.2 van de kantoor suite *Openoffice.org*. Als nieuwe spellen zijn *sudoku* (bent u ook al verslaafd?) en *schaak* toegevoegd.

Benoeming van harde schijven

Overgang naar een nieuwe Linux-kernel gaat meestal ongemerkt. Onder de kap verandert er vaak heel wat, maar de effecten daarvan blijven voor de gewone gebruiker, zoals u en ik, meestal verborgen. In dit geval echter niet helemaal. De aansturing van IDE harde schijven is namelijk geïntegreerd met die van SCSI-schijven en de nieuwe SATA-schijven. Gevolg daarvan is dat IDE-schijven voortaan (meestal) geen `/dev/hda`, `/dev/hdb` etc. meer heten, maar `/dev/sda`, `/dev/sdb`, etc. Om in een console de partitie-indeling van uw eerste harde schijf te zien tikt u dus niet meer in:

```
sudo /sbin/fdisk -l /dev/hda
```

maar

```
sudo /sbin/fdisk -l /dev/sda
```

Het is maar dat u het weet...

Letterttypen

Nog een ander weetje: Ubuntu biedt u een heleboel verschillende lettertypen om uit te kiezen, maar er zijn mensen

die de hen vertrouwde Microsoft Windows-lettertypen niet kunnen missen. Voor hen is er uitkomst: de basislettertypen van Microsoft kunnen zij eenvoudig in Ubuntu installeren. Dat gaat zo:

- 1) Installeer via Toepassingen → Installeren/Verwijderen eerst het pakket Microsoft Core Fonts (msttcorefonts).
- 2) Geef dan op de opdrachtregel in een terminal of console de opdracht:

```
update-ms-fonts
```

Daarna beschikt u over Arial, Verdana, Andale Mono, Courier New, en meer...

Schrijftoegang tot Windows-partities

Standaard biedt Ubuntu geen schrijftoegang tot NTFS-partities zoals die van Windows XP en Vista. Er is echter al enige tijd een NTFS-driver in ontwikkeling die wel schrijftoegang biedt. Deze driver, *ntfs-3g*, is nu voldoende betrouwbaar voor normaal gebruik. Hij is heel gemakkelijk te installeren en te configureren:

- 1) installeer *ntfs-3g* en *ntfs-config*, het bijbehorende configuratieprogramma, via Toepassingen → Installeren/Verwijderen.
- 2) start vervolgens de NTFS-configuratie tool via toepassingen → systeemge-

reedschap en vink de gewenste partities aan.

En dan hebt u schrijftoegang tot uw NTFS-partities.

Ubuntu Studio 7.04

Ubuntu Studio (<http://ubuntustudio.org/>) is een nieuwe loot aan de Ubuntu-stam, pas verschenen in mei en gebaseerd op Feisty Fawn. De distributie heeft alles in huis om creatief te werk te gaan op het gebied van muziek, beeld en film, een echte multimediadistributie dus.

Enkele van de programma's die u in Ubuntu Studio aantreft, zijn:

Audio:

- programma's voor het opnemen, bewerken en afspelen van digitale audio in allerlei formaten, zoals *Ardour*, *Audacity*, *Rosegarden*
- een programma voor het maken van bladmuziek: *Lilypond*, ontwikkeld in Nederland
- een drum-generator: *Hydrogen*.

Beeld:

- een programma voor het maken van 3D computergraphics en computer-animaties: *Blender*, ook al van Nederlandse herkomst
- een vector-illustratieprogramma: *Inkscape*
- een desktop publishing (DTP)-applicatie: *Scribus*
- een rasterbeeld- en fotobewerkingsprogramma: *the Gimp*.

Afb.2: Ubuntu Studio met Ardour

Video:

- Een programma voor het bewerken van bitmap-frames van films: *Cinepaint*, gebaseerd op the Gimp. Het wordt door filmstudio's gebruikt voor films als Scooby-Doo, Harry Potter and the Philosopher's Stone en Stuart Little
- een niet-lineaire digitale video-editor: *Kino*.

Er is een aangepaste Linux-kernel beschikbaar die een voor intensief audio-werk geschikte lage latentie heeft.

Ubuntu Studio wordt niet gestart als een live systeem van waaruit u het al dan niet kunt installeren. U zult het gewoon op uw harde schijf moeten zetten om er van te kunnen proeven. Een koel, donker kleurenschema, zoals u in afbeelding 2 kunt zien, geeft het een professioneel uiterlijk. Wilt u meer software installeren dan al standaard wordt bijgeleverd, dan is dat via Toepassingen → Installeren/Verwijderen een fluitje van een

cent. Hoewel Ubuntu Studio gericht is op multimedia, is alle gebruikelijke software, zoals webbrowser, e-mail-programma, kantoor-suite, enzovoort, ook gewoon beschikbaar. U kunt het dus gebruiken in plaats van een normale Linux-distributie.

U ziet, het is helemaal niet nodig om veel geld uit te geven voor multimedia-productie. De makers van deze multimedia-software zijn trouwens niet eenkennig: een groot deel ervan is ook beschikbaar voor Windows en/of MacOS X en zo van de respectieve websites te downloaden. Dus als u een overstap naar Linux nog te griezelig vindt, kunt u, zij het met wat meer moeite, ook in Windows aan de slag. Maar Linux valt best mee, hoor!

Ik wens u heel veel plezier met Ubuntu Studio!

